
§ 70

Kiinteistön 108-416-2-97 asukkaiden vaatimukset hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi

HMKDno-2022-276

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja, heidi.kotiporo@hameenkyro.fi

Toimitetut vaatimukset

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaostolle on 12.4.2022 toimitettu kirjeitse pyyntö selvittää hevostenpitotoimintaa Käkisaarentie 10:ssä. Samassa yhteydessä on vaadittu hevostenpitotoiminnan lopettamista rakennusten luvattomuuteen vedoten. Rakennusvalvonta käsittelee rakennuksiin ja laidunalueen kokoon liittyvät vaatimukset. Pyyntöön yhteydessä on mainittu, että pelto on salaojitettu savimaa ja salaojat laskevat avo-ojaan, mikä puolestaan laskee n. 50 metrin matkalla uimarannalle. Kirjeessä on kirjattu, että peltoa on puolitetty, jotta kirjoittajien ei tarvitse kokea hevosista aiheutuvia haittoja, raatokärpäsiä, paarmoja, hajuhaittoja. Hevoset laiduntavat pellon yläpuolisessa laitumessa.

Lupajaostolle on toimitettu 6.10.2022 vaatimus hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi. Vaatimusta perustellaan sillä, että hevostenpitotoiminta on lisännyt hajuhaittoja, ilmastointi vetää hajuja pelloilta ja tilalta sisään, aitaus on 10 m rajasta. Lisäksi kärpäsongelmat on lisääntynyt sekä hevosten pitämät äänet ovat häiritseviä. Vaatimuksessa on lisäksi nostettu esiin hevostilan rakennukset. Rakennusvalvontaviranomainen ottaa kantaa rakennuksiin ja pellon kokoon. Perusteluiksi on lisäksi nostettu se, että kunnan virkamiehet ovat luvanneet, suullisesti ja kirjallisesti, että hevosaitaus on 100 m päässä rajasta ja Käkisaarentie 10 tontilla ei voi olla hevosia. Vaatimuksen liitteenä olevassa sähköpostissa 31.8.2022 on nostettu esiin, että pellon muoto on sellainen, että sadevedet ja sulamisvedet laskee suoraan avo-ojaan ja siitä uimapaikoille. Sähköpostissa on lisäksi vaadittu, että aitatolpat tulee siirtää 100 m päähän.

Kuntaan on toimitettu kirjeitse 30.1.2023 vetoamus hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi. Vetoamusta perustellaan sillä, että talvella 2021–2022 näköhavaintojen perusteella hevoset ovat olleet tarhassa eikä lantaa ole kerätty. Lannan keräilyastia puuttui. Talvella 2022–2023 näköhavaintojen ja kuvien mukaan lantaa ei olla edelleenkään kerätty. Lannat ovat keräämättä tarhassa. Tästä syystä aiheutuu kohtuuton haitta niin järvelle kuin lähiasukkaille. Vetoamuksessa kerrotaan myös varastorakennuksesta ja hevosten pitämisestä varastorakennuksessa. Hevoset ovat mm. potkineet kovaa varaston seiniin. Rakennusasiat kuuluvat rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaan.

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaostolle on 9.3.2025 toimitettu sähköpostitse vaatimus hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi osoitteessa Käkisaarentie 10. Vaatimusta perustellaan sillä, että tilalla ei ole kerätty lantaa välillä 1.6.2021-tähän päivään asti. Kesäkuussa tulee 4 vuotta, kun lantaa ei ole kerätty pelloilta. Lisäksi vaatimuksessa vedotaan Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 5.3.2025.

Asian taustat

2022

Tilalla Käkimäki (108-416-2-151) on käyty ympäristötarkastajan toimesta tarkastuksella 19.5.2022. Tarkastuksella kiinteistöllä oli 4 hevosta. Tarkastuksella havaittiin, ettei lantoja ollut kerätty ja ettei lannalle ollut asianmukaista keräyspaikkaa.

Tarkastuskertomukseen (23.5.2022) on kirjattu, että pihattoon tulee rakentaa asiallinen ja riittävän kokoinen lainmukainen katettu lantala / peitteellä katettu vaihtolava. Lannat tulee siivota päivittäin loistartuntapaineen ja ravinnevalumien estämiseksi ympäristöön. Tarkastuskertomukseen on kirjattu vaatimus, että ympäristönsuojeluviranomaiselle tulee toimittaa sopimusasiakirja mihin lannat viedään sekä vuokrasopimus peltojen vuokraamisesta. Vesistön puoleiselta linjalta tulee tolpat siirtää 100 m etäisyyteen. Vuokrasopimus peltojen vuokraamisesta on toimitettu 30.6.2022 (sopimus allekirjoitettu 26.5.2022).

Kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti (108-416-2-162) tehtiin tarkastuskäynti lannan keräykseen liittyen 28.7.2022. Lannan keräyskohteesta tulee olla selvitys mihin lantalaan lannat viedään.

Hevosten pitäjälle on toimitettu selvityspyyntö 22.8.2022, jossa on tiedusteltu lannan keräystä kiinteistöllä Käkimäki syksystä 2021 kesään 2022. Selvityspyyntöissä pyydetään toimittamaan lannan keräyspaikka ja päiväkirja lannan poistoimituksesta. Lisäksi kirjeessä on vaadittu toimittamaan päiväkirja lannan poistoittamisesta joka vuoden toukokuuhun mennessä.

Lisäksi on toimitettu 9.9.2022 täydennyspyyntö sopimusasiakirja lannan vastaanottopaikasta on toimitettava kuntaan ja kuitit lannan kuljetuksesta tulee säilyttää kiinteistöllä. Lisäksi on tarkennettu minkä kokoinen lantala on sopiva.

Selvityspyyntöön yhteydessä on lisäksi pyydetty vastinetta lupajaostolle toimitettuihin vaatimuksiin 6.10.2022.

Kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti on tehty tarkastus 22.11.2022 liittyen hevosten talvitarhan aitaukseen. Hevosilla oli pääsy alapuoliselle laitumelle järven puolelle. Talvitarhan aitaus tulee olla tehtynä, kun kasvukausi on ohitse, tällöin aitaus pitää olla 100 m järvestä. Tarkastusmuistiossa (22.11.2022) on lisäksi muistutettu, että lannan keräyksen tulee olla järjestetty lantalaan ja sopimus lannan kuljettamisesta tulee toimittaa kunnalle. Muistioon on kirjattu myös, että mikäli lantaa viedään pois ja kerralla varastoitavan lannan määrä alittaa 25 kuutiota, voidaan lanta varastoida lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä.

Kiinteistöllä Pajulahti on tehty tarkastus 12.12.2022, jossa tarkastettiin lannan keräystä. Tarkastuskertomukseen (13.12.2022) on kirjattu, että kiinteistöllä on 3 hevosta ja riittää, että lanta varastoidaan talvitarhasta lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä. Tilalla oli lava-auto, joka peitetään pressulla. Kertomukseen on myös kirjattu, että mikäli lantaa viedään muualle, tulee siitä esittää kirjallinen sopimus.

2023

Hevosten pitäjälle on toimitettu selvityspyyntö 30.1.2023, jossa on kerrottu, että kuntaan on otettu yhteyttä, että alueen toiminta ei ole luvanmukaisessa kunnossa. Lisäksi on huomautettu, että lannan keräys tulee olla hoidettuna asianmukaisesti katettuun ja vesitiiviiseen lantalaan tai siirtolavaan tms. vesitiiviiseen alustaan, joka on peitetty pressulla. Mikäli lantaa viedään muualle, tulee olla kirjallinen selvitys allekirjoituksineen. Selvityspyynnön yhteydessä on lisäksi pyydetty vastinetta lupajaostolle toimitettuihin vaatimuksiin 30.1.2023.

Elinympäristölautakunnan lupajaostossa on 28.3.2023 § 16 päätetty antaa kehoitus hevosten pitäjälle saattaa hevosten pitopaikan lantala/siirtolava kuntoon ja mikäli lantaa viedään muualle varastoitavaksi, tulee siitä lähettää kirjallinen selvitys allekirjoituksineen. Kehotusta on tehostettu asettamalla kiinteä uhkasakko. Päätöksen yhteydessä on varattu asianosaiselle mahdollisuus antaa selitys asiasta ja sen tehosteeksi mahdollisesti asetettavasta uhkasakosta. Kuuleminen suoritetaan erityistiedoksiantona. Lupajaoston kokouksen kuvauksessa on todettu mm. seuraavia asioita: "12.12.2022 käynnillä todettiin, että asia oli kunnossa kun lantaa kerättiin avolava-auto lavalle, missä oli pressu päällä. Kuitenkin pari viikkoa käynnistä selvisi, että auto oli myyty ja ei ollut enää mitään mihin toiminnanharjoittaja olisi lantaa kerännyt. Useiden tarkastusten myötä on voitu todentaa, että lannan keräyssäiliötä ei ole ollut kummallakaan kiinteistöllä lukuun ottamatta tätä 12.12.2022 käyntiä. - - Kuitenkaan tarkastuskäynnillä 6.2.2023 (oikea tarkastuspäivä ollut 9.2.2023), ei paikan päällä ei ollut mitään, mihin lantaa olisi kerätty eikä selvityspyynnön viimeiseen pvm 15.2.2023 mennessä tullut tietoa mihin lantaa vietäisiin varastoitavaksi."

Lupajaoston kokouksessa 25.4.2023 § 30 on rakennusvalvonta käsitellyt vaatimusta hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi. Kokouksessa on todettu, että ei ole elinympäristölautakunnan lupajaoston päätettävissä hevostoiminnan lakkauttaminen saamiensa selvitysten perusteella. Tästä päätöksestä valitettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, josta asia on palautettu takaisin käsittelyyn. Rakennusvalvontaviranomainen jatkaa asian käsittelyä.

Lupajaoston kokouksessa 23.5.2023 § 36 on käsittely 28.3.2023 § 16 annettua asettamisvaiheen kuulemispäätöstä, josta jätettiin oikaisuvaatimus 27.4.2023. Päätöksessä on tuotu esiin, että virheelliseksi oli osoittautunut, että lannan keräyssäiliötä ei olisi ollut paikalla, kun vasta 12.12.2022. Paikalla on ollut kannellinen tynnyri ja avolava-auto, mihin lantaa on kerätty aina alusta asti 06/2021–01/2023. Lava-autossa on ollut pressu sekä alla että yllä. Lava-autolla on viety lantaa toisen tilan lantalaan. Nyt käytössä on ollut 01/2023 asti sama kannellinen tynnyri sekä traktorin peräkärry, jossa on pressu päällä. Myös jatkossa lantaa viedään toisen tilan lantalaan tarpeen mukaan. Päätöksessä on todettu, että lannansäilytys lavan tulee olla vesitiivis ja katettu. On kiinnitettävä huomiota, että katteena käytetty pressu on kiinnitetty siten, että se peittää koko siirtolavan, eikä lähde tuulellakaan lentoon. Ulkotarhoista lanta on siivottava aina tarvittaessa ja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Ulkotarhojen ja ratsastuskenttien pintamaa on uusittava tarpeen mukaan. Mikäli tilalle ei tule lantaa ja lannansäilytystila ei riitä alueella syntyvälle lannalle, ympäristönsuojeluviranomainen saa tarvittaessa kysyä tietoja mihin lantalaan lantaa viedään ja lannan luovutussopimus on tarvittaessa esitettävä. Luovutussopimus on ainoastaan viranomaiskäyttöön.

Kiinteistöillä on tehty valvontaeläinlääkärin toimesta tarkastus 5.4.2023, jossa on tarkastettu eläinsuojelulain mukaista epäilystä eläinten huonosti kohtelusta. Kiinteistöillä on kolme hevosta. tarkastuksella havaittiin, että hevoset käyttivät vain

ylälaidunta eli ulkotarhaa. Laidunalue oli siisti ja lumessa näkyi vain yksittäisiä ulostekasoja. Hevosten pitopaikan kuvattiin olevan hyvässä kunnossa. Tarkastuksella ei ilmennyt syytä epäillä hevosten hoidossa tai kohtelussa olevan puutteita.

Elinympäristölautakunnan lupajaostossa on 23.5.2023 § 35 tarkennettu 25.4.2023 kokouksessa § 30 käsiteltyä vaatimusta. Aiemman kokouksen päätöstä ei muuteta.

Elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksessa 27.6.2023 § 45 korjataan omasta aloitteesta aikaisemmassa lupajaoston kokouksessa 23.5.2023 § 35 kohtia. 23.5.2023 kokouksen tekstiä korjataan seuraavasti: Lannan keräyksessä käytössä on ollut lava-auto ja kannellinen tynnyri. 02/2023 alkaen käytössä on ollut pressullinen traktorin peräkärry ja sama kannellinen tynnyri. Näiden säiliöiden (kannellinen tynnyri ja lava-auto) yhteistilavuus huomioiden on hevostenpitäjän täytynyt viedä lantaa toisen tilan lantalaan välivarastoitavaksi. Ympäristönsuojeluviranomainen ei ole saanut lannan luovutussopimusasiakirjaa siltä ajalta, kun hevostenpitäjä on kiinteistöllä ollut, vaikka häntä on pyydetty useaan kertaan tämä antamaan. Näin ollen ei olla saatu varmuutta siitä, miten lantaa on käsitelty. Lanta on siivottava ulkotarhoista säännöllisesti asianmukaiseen lantavarastoon. Lähde: Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelumääräykset 23 § Kotieläinten pitoa koskevat vesiensuojelutoimet. Siirtotallista/varastorakennuksesta tulee siivota myös lannat lannan säilytyslavalle tai lantalaan. Pykälän päätöstä ei asiasisällöltään muuteta.

Elinympäristölautakunnan lupajaoston 27.6.2023 § 44 on käsitelty Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntöä koskien lupajaoston päätöstä 25.4.2023 § 30. Tämä asia on rakennusvalvontaviranomaisen käsittelyssä.

Kiinteistöillä Pajulahti ja Käkimäki on tehty valvontaeläinlääkärin toimesta tarkastus 11.11.2023, jossa on tarkastettu eläinsuojelulain mukaista epäilystä eläinten huonosti kohtelusta. Kiinteistöillä oli 3 hevosta. Tarkastuksella on käyty läpi pihatto ja laiduntarha. Tarkastuksella havaittiin, että laitumella ei ollut ulostekasakertymiä ja pitopaikka oli kokonaisuudessaan hyvin siisti. Tarkastuksella ei todettu eläinsuojelullisia epäkohtia ja hevosten pitopaikka oli pidetty hyvässä kunnossa.

Kiinteistöillä Pajulahti on tehty tarkastus 21.11.2023 koskien lannan keräystä ja ulkotarhan suojaetäisyyttä vesistöä. Tarkastuksella käytiin läpi toiminnasta tulleet valitukset ja tarkastettiin laidunalue ja ympärivuotinen ulkotarha eli talvitarha. Lisäksi tehtiin selvitys lannan keräyksestä ja muualla toimittamisesta. Tarkastuksella havaittiin talvitarhan olevan rajattu yli 100 metrin etäisyydelle vesistöä. Tarha oli siisti ja hyvin hoidettu. Tarkastuksella ei havaittu viitteitä lannan keräämättömyydestä. Tarkastuksella oli kerrottu, että lannat kerätään usein ja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Talven yli kertyneet lannat kerätään viimeistään keväällä. Lannat kerätään peräkärryn ja toimitetaan heti keräämisen jälkeen Teivon Ravikeskuksen lantalaan. Tarkastuksella todettiin valitukset aiheettomiksi eikä tilalla huomattu puutteita ympäristönsuojelussa.

2024

Elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksessa 17.1.2024 § 3 on käsitelty kiinteistöjen Käkimäki ja Pajulahti lannan keräystä sekä elinympäristölautakunnan lupajaoston 28.3.2023 § 16 asetettua asettamisvaiheen kuulemispäätöstä. Kokouksessa on päätetty, että hevostenpitäjän toimet lannan keräämiseksi kiinteistöillä ovat annetun selvityksen perusteella riittävät, eikä uhkasakon

asettamisvaihetta jatketa. Päätöstä oli perusteltu sillä, että lannan keräykseen voidaan käyttää siihen soveltuvaa vesitiivistä peräkärryä, lavaa tai muuta vastaavaa alustaa, jota ei tarvitse yhtäjaksoisesti säilyttää kiinteistöllä, kunhan lannan keräyksestä ja muualle toimittamisesta huolehditaan riittävän usein. Alusta tulee voida sadekausina kattaa peitteellä, mikäli siinä varastoidaan lantaa luovutusta odotellessa. Lannat on kerättävä ulkotarhasta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Lannan muualle toimittamisesta tulee pitää kirjaa ja pyydettyä toimitettava tiedot valvontaviranomaiselle. Tästä säädetään: Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelumääräykset 6 luku 23 § sekä Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 5 §.

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 17.1.2024 § 3 valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, joka päätöksellään 5.3.2025 241/2025 (Dnro: 164/03.04.04.19/2024) palautti asian elinympäristölautakunnan lupajaoston käsittelyyn. Vaasan hallinto-oikeus perusteli asian palauttamista käsittelyyn muun muassa seuraavilla seikoilla:

- Päätöksestä tai sen perusteena olevista asiakirjoista ei ilmene, mitä tahoja on ennen päätöksentekoa kuultu
- Päätöksissä 25.4.2023 § 30 lupajaoston katsotaan hylänneen valittajien vaatimuksen hevosenpitotoiminnan lopettamisesta ja 17.1.2024 § 3 lupajaoston katsotaan hylänneen valittajien vaatimuksen siltä osin kuin ne ovat kohdistuneet lannankäsittelyyn kyseessä olevilla kiinteistöillä
- 17.1.2024 § 3 päätöksessä ei ole annettu ratkaisua hevostenpitotoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia vesistö-, viihtyvyys- ja naapuruussuhdehaittoja koskeviin valittajien vaatimuksiin
- 17.1.2024 § 3 päätöksestä ei tarkemmin ilmene, millaiseen lopputulokseen lupajaoston on vesistövaikutusten osalta päätytty
- Asiakirjoista ei ilmene onko ja millä tavoin asiaa muiden vaatimuskirjeessä kuvattujen haittojen osalta selvitetty
- Toiminnanharjoittajaa ei ole kuultu muista vireillepanovaatimuksista.
- Myöskään valittajia ei ole asian vireillepanijoina kuultu missään asian käsittelyvaiheessa, eikä valituksenalaista päätöstä ole annettu heille asianmukaisesti tiedoksi.
- Edellä mainituista päätöksentekomenettelyn puutteellisuuteen liittyvistä syistä ja koska asiaa ei ole erityisesti vesistö-, viihtyvyys- ja naapuruussuhdehaittojen osalta elinympäristölautakunnan lupajaostossa riittävästi selvitetty, hallinto-oikeus palauttaa asian lupajaostolle uudelleen käsiteltäväksi. Asiaa uudelleen käsitellessään lupajaoston on hankittava kaikki tarpeelliset ja riittävät selvitykset asian ratkaisemiseksi ja muutoinkin meneteltävä asiaa käsitellessään siten kuin ympäristönsuojelulain 18 luvussa säädetään. Päätös on myös perusteltava.

Valvontaeläinlääkäri on suorittanut tarkastuksen kiinteistöillä 24.3.2025, jossa on tarkastettu epäily eläinten huonosti kohtelusta. Kiinteistöillä oli kaksi hevosta. Tarkastuskertomuksessa todettiin, että hevoset kulkevat noin 3 kertaa viikossa Teivon, jossa hevoset pääset karsinoihin ja niitä treenataan siellä. Tarkastushetkellä hevoset oleskelivat vain ympärivuotisessa ulkotarhassa eli ylälaitumella. Laiduntarha oli siisti ja lumessa näkyi yksittäisiä ulostekasoja. Hevosten pitopaikka oli hyvässä kunnossa. hevosten hoidossa tai kohtelussa ei havaittu puutteita.

Asian uudelleen käsittelyn vuoksi hevosten pitäjälle on toimitettu selvityspyyntö 28.3.2025, jossa on pyydetty lisätietoja lannan käsittelystä kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti. Selvityspyynnössä on pyydetty lisätietoja mm. mihin lantaa kerätään, onko keräyspaikka tiivis, onko keräyspaikka katoksessa tai katettu, kuinka usein lantaa on kerätty eriteltynä eri vuosille, kuinka kauan lantaa on säilytetty kiinteistöllä ennen sen poiskuljettamista, kirjalliset dokumentit milloin lantaa on luovutettu, mihin sitä on luovutettu ja kuinka paljon sekä selvitys, miten lantaa käsitellään, mikäli sitä ei viedä kiinteistöltä pois. Selvityspyynnön yhteydessä on lisäksi pyydetty vastinetta lupajaostolle toimitettuihin vaatimuksiin 9.3.2025.

Ympäristötarkastaja kysyi 13.3.2025 Teivon Ravikeskuksesta ottavatko he vastaan ulkopuolista lantaa. Kyselyssä pohjustettiin asian liittyvän viranomaiselle aiemmin toimitettuun lannanluovutussopimukseen, jonka asianmukaisuudesta oli tullut kuntaan viestejä naapurustosta. Naapurustosta on tullut kuntaan tietoa, että kyseinen lannanluovutussopimus ei olisi pätevä ja Ravikeskukseen ei otettaisi lantaa sopimuksella säilytettäväksi. Vastaus Ravikeskuksesta saapui 13.3.2025 ja vastauksessa todettiin, ettei toimitusjohtaja (joka oli aloittanut 1.3.2025 eikä siten voi ottaa kantaa aiempiin asioihin) o ollut löytänyt sopimusta datanhallinnasta. Lisäksi Ravikeskus totesi, että Ravikeskus ei vastaanota lantaa ravikeskuksen ulkopuolelta, vaan he huolehtivat lantahuollosta ainoastaan alueen yrittäjien, oman tallin ja ravikilpailuissa syntyvän lannan osalta. Lantaa voi syntyä ulkopuolisilta toimijoilta lähinnä ravikilpailujen tai radankäyttäjien harjoituskäytön yhteydessä. Tästä lannasta löytyy kirjanpitoa perustuen sisäisen toiminnan näkökulmaan. Ravikeskus ei voi poissulkea ns. ulkopuolisen lannan käsittelyä ravikeskuksessa, mutta toteaa, että sopimusperusteisesti ei toimiteta lantaa kenenkään ulkopuolisen toimesta.

Hevosten pitäjä toimitti selvityksen lannan käsittelystä sähköpostitse 20.4.2025. Selvityksessä on todettu lannan käsittelyn osalta siten, että lanta kerätään vesitiiviiseen ja katettuun vaihtolavaan, jonka tilavuus riittää kattamaan koko vuoden aikana kertyneen lannan. Tilavuudessa on huomioitu kesälaitumelle jäävä lanta, pihatön kuivikepohja sekä hevosten viettämä aika Teivon Ravikeskuksessa kolmena päivänä viikossa. Lannan keräyspaikka on katettu. Lantaa on kerätty ympärivuotiselta ulkoilualueelta ja pihatosta kymmeniä kertoja joka vuosi. Joka vuosi keväällä maan sulaessa ulkoilualue ja pihatto on tyhjennetty kokonaan lannasta. Syksyllä ja talvella lantaa kerätään päivittäin tai vähintään viikoittain. Lantaa ei ole säilytetty tilalla. Kerätty lanta on kuljetettu toisen tilan lantalaan keräämisen jälkeen. Kirjallisia dokumentteja lannan luovutuksesta ei ole, koska niitä ei ole koskaan vaadittu. Lantaa kuljetetaan jatkossakin pois kiinteistöltä ja osa lannasta hyödynnetään vaihtolavassa varastoinnin jälkeen laidunalueiden ja kasvimaan lannoitukseen.

Hevosten pitäjä toimitti myös vastineen vireillepanijoiden vaatimuksiin hevostenpitämisen lopettamiseksi 20.4.2025. Vastineessa todetaan mm seuraavaa: ympärivuotisesta ulkoilutarhasta ja pihatosta on kerätty lantaa useita kertoja, joka vuoksi. Pitopaikka ja ulkoilualueet on pidetty aine siistissä kunnossa.

Ympäristötarkastajien ja valvontaeläinlääkärin käynneillä ei ole vuosien aikana havaittu viitteitä lannan keräämättömyydestä. Tilalla ei ole säilytetty lantaa, joten myöskään hajuhaittoja tai karpäsongelmaa ei kiinteistöllä ole havaittu koskaan. Hevostenpito ei ole vaikuttanut vesistöihin, järvivesi on todettu vesinäytteiden perusteella hyväksi uimavedeksi.

Kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti on tehty tarkastus 7.5.2025 koskien lannan keräystä. Tarkastus suoritettiin lanta-asian riittäväksi selvittämiseksi. Tarkastuksella havaittiin, että kiinteistöllä oli kaksi hevosta, jotka laidunsivat sillä hetkellä ympärivuotisessa ulkotarhassa. Ulkotarhassa näkyi satunnaisia lantakasoja, mutta havaintoa lannan keräämättömyydestä ei tehty. Yleisilme oli siisti. Lantaa kerätään säännöllisesti. Talven yli kertynyt lanta kerätään keväisin. Lanta kerätään vaihtolavaan, josta lanta maatumisen jälkeen voidaan käyttää. Kiinteistöllä oli vaihtolava, johon lanta oli tuotu. Vaihtolava oli peitetty pressulla.

Poliisia konsultoitin 2.6.2025 koskien lannanluovutussopimuksen mahdollista väärentämistä. Poliisilta saadun tiedon mukaan lannanluovutussopimus on tehty Teivon ravikeskuksessa.

Vireillepanijoiden vastine

Vireillepanijoille annettiin tilaisuus tulla kuulluksi toiminnanharjoittajan vastineesta 13.5.2025. Vireillepanijat toimittivat vastineensa hevostenpitäjän vastineeseen 7.7.2025. Vireillepanijoiden vastineessa tuodaan kattavasti esiin asian historiaa ja tapahtumia. Vastineessa todetaan, että "näillä kaikilla perusteilla ja todisteilla katsomme, että toiminta on tilalla Käkimäki lopetettava. Tontin koko ei edellytä hevosten pitoa toimintaa Vetoamme naapurussuhdelaki §17 toiminnan lopettamiseksi. Hevostila toiminta on Hämeenkyrön Kunnan rakennusjärjestyksen vastaista. Kaikki toiminta tapahtuu pienellä n.3000n2 tontilla." Lisäksi vastineessa on vastattu kaikkiin hevostenpitäjän vastineessaan esiin tulleisiin kohtiin.

1. "Kiinteistöllä on ollut aluksi neljä hevosta. Kiinteistöllä pidetään vieraiden hevosia, yöpymässä ja tehdään kengityksiä työkalu varastossa. Kaksi hevosta on laitumella jotka yöpyvät tontilla olevassa puuliiterissä ja työkalu varastossa, ja hoito tapahtuu työkalu varastossa."
2. "Vaihtolava tuotu tontille huhtikuussa 2025 lantaa ei ole siihen kerätty neljän vuoden aikana. Teivon Ravikeskuksessa hevosten viettämää aikaa ei kukaan pysty seuraamaan, ei ole uskottavaa."
3. "Lannan keräyspaikka on ollut vesisateessa kattamatta ja tieto lähetetty Kotiporolle."
4. "Emme naapureina ole nähneet lantaa kerättävän koskaan eikä tontilla ole ollut lavaa minne sitä olisi kerätty. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset eivät ole saaneet todisteita lannan keräämisestä."
5. "Mäkisen olisi pitänyt toimittaa lannanluovutussopimus kuntaan ja selvittää asiakirjalla kuinka paljon ja mihin lantaa on vienyt varastoitavaksi. - - ei ole antanut vastausta asiaan."

6. "Lupajaoston kokous 17.1.2024 on vaatinut, lannan muualle toimittamisesta tulee pitää kirjaa ja pyydettyä toimittava valvontaviranomaiselle. Asiakirjaa ei - - pystynyt toimittamaan koska Teivon Ravikeskus ei ota lantaa vastaan 1.9.2023 toimitetulla lannan luovutus sopimuksella. Aikaisemmista vuosista ei ole tietoja, Janika Kannon vastaus 27.2.2024 Hämeenkyrön Kunnan ympäristön suojelu viranomaisella ei ole asiakirjoja lannan luovutuksesta ajalta 1.6.2021-1.9.2023."
7. "Lantaa ei ole kuljetettu todistettavasti kiinteistöltä neljän vuoden aikana ei tiedetä minne jatkossa lantaa kuljetetaan."

Kuulemisen lisäksi vireillepanijat toimittivat 7.7.2025 lisäselvitystä hevostenpitäjän väitteisiin. Lisäselvityksessä on mainittu mm. seuraavaa:

- Hevostenpitäjälle on kerrottu, että pelto on salaojitettu ja laskee avo-ojaa pitkin järveen
- Hevostenpitäjälle ei ilmoitettu, että lupa tulee pyytää valittajilta vaan, että kunta on sitten heihinkin yhteydessä ja ilmoittaa siasta
- Kesällä 2022 kerättiin nimilista, jossa vastustettiin Siurontien ja Pajulahden välisellä peltoalueella hevosten laiduntamista. Pellon muoto on sellainen, että sulamisvedet ja sadevedet laskevat ojaa pitkin Pajulahteen. Kyseinen laiduntaminen haittaa myös Mahnalanselän ja Jokistenjärven vedenlaatua. Adressiin saatiin n. 60 nimeä.
- Vesinäytteet otti Hämeenkyrön kunta eikä valittajat.
- Väitteille on riittävät perustelut. "Hevostenpitäjänä toimii Y-tunnuksilla toimiva ammatinharjoittaja. Oli kulunut yksi talvi tarhausta ja näimme naapureiden kanssa, että lantaa ei siivota ja ongelmat alkoivat. Hajuhaitat, Raatokärpäset, Paarmat ym. Hevosten kanssa ammattimaisesti toimivan pitäisi tietää mitä ongelmia hän ympäristöönsä jättää kun lanta asiat on hoitamatta. Ongelmia ei ollut kun - - hevoset olivat Seinäjoella."
- "Kunnan on tehtävä tutkintapyyntö poliisille jonka on selvitettävä mihin lantaa on viety koko toiminnan ajan. Vaadimme tätä naapuruussuhdelain 17§ perusteella."

Lisäksi lisäselvityksessä on otettu kantaa alueen rakennuksiin ja rakennuslupiin sekä tontin kokoon. Nämä asiat ovat rakennusvalvonnan toimivallassa.

Ympäristötarkastaja on todennut vireillepanijoille kirjallisesti sähköpostitse, ettei ole nähnyt tarvetta tutkintapyyntöön tekemiseen asian tässä vaiheessa.

Vesinäytteiden otot ja tulokset

Vuonna 2023 on otettu 16.5.2025 KVVY:n toimesta vesinäytteet seuraavista pisteistä: Ojavesi YP Hämeenkyrön Käkisaari Pajulahdentie ja Ojavesi AP Hämeenkyrö Käkisaari Pajulahdentie. Pisteellä Ojavesi YP veden laatu on ollut seuraavanlainen: E.coli 0 MPN /100 ml ja suolistoperäiset enterokokit 9 pmy/100 ml. Ei havaittavaa virtaamaa. Pisteellä Ojavesi AP vedenlaatu on ollut seuraavanlainen: E.coli 0 MPN/100 ml ja suolistoperäiset enterokokit 3 pmy/100 ml. Näyte otettu rannasta. KVVY lausui Ojavesi

AP pisteen osalta seuraavasti: Suoritettujen tutkimusten osalta vesinäyte täyttää yksittäiselle uimarantavesinäytteelle asetetut raja-arvot (STMa 354/2008). Vesi luokitellaan tulosten perusteella hyväksi uimavedeksi.

Lisäksi vuonna 2023, kunnan ympäristötarkastaja otti näytteet 9.6.2026 Pajulahdesta. Näytteet otettiin kahdesta pisteestä, jotka olivat Pajulahdentie OJA 2 sekä Pajulahdentie VESI 2. Tämän näytteenoton tulokset olivat pisteessä Pajulahdentie OJA 2: kokonaisfosfori 37 ug/l, kokonaistyyppi 660 ug/l, E.coli 1 MPN/100 ml, alustavat suolistoperäiset enterokokit 24 pmy/100 ml ja lämpökestoiset kolimuotoiset bakteerit 39 pmy/100 ml. Näytteenoton tulokset olivat pisteessä Pajulahdentie VESI 2: kokonaisfosfori 40 ug/l, kokonaistyyppi 710 ug/l, E.coli 4 MPN/100 ml, alustavat suolistoperäiset enterokokit 3 pmy/100 ml ja lämpökestoiset kolimuotoiset bakteerit 2 pmy/100 ml. KVVY lausui näytteistä seuraavasti: Suoritettujen tutkimusten osalta vesinäyte täyttää yksittäiselle uimarantavesinäytteelle asetetut raja-arvot (STMa 354/2008). Vesi luokitellaan tulosten perusteella hyväksi uimavedeksi. Fosforin pitoisuus on rehevien vesien tasolla (20-50 ug/l). Typen pitoisuus on humusvesille tyypillisellä tasolla (400-800 ug/l).

Vuonna 2024 on otettu 22.5.2024 KVVY:n toimesta vesinäytteet seuraavista pisteistä: Ojavesi YP Hämeenkyrön Käkisaari Pajulahdentie ja Ojavesi AP Hämeenkyrö Käkisaari Pajulahdentie. Pisteellä Ojavesi YP veden laatu on ollut seuraavanlainen: kokonaisfosfori 23 ug/l, kokonaistyyppi 520 ug/l, E.coli 0 MPN/100 ml ja suolistoperäiset enterokokit 0 pmy/100 ml. Virtaama näytepisteellä oli 0,0005. Pisteessä Ojavesi AP vedenlaatua ei voitu mitata, koska ojassa ei ollut virtausta vaan oja oli kuiva. KVVY lausui näytetuloksista seuraavasti: Suoritettujen tutkimusten osalta vesinäyte täyttää yksittäiselle uimarantavesinäytteelle asetetut raja-arvot (STMa 354/2008). Vesi luokitellaan tulosten perusteella hyväksi uimavedeksi. Fosforin pitoisuus on rehevien vesien tasolla (20-50 ug/l). Typen pitoisuus on humusvesille tyypillisellä tasolla (400-800 ug/l). Jos syötäviä kasvinosia kastellaan pintavesillä, ohjeistetaan kasteluveden laatua mm. MMM asetuksella 1368/2011. Ulosteperäistä kuormitusta osoittaville indikaattoribakteereille asetettuja raja-arvoja: E.coli < 300 mpn/100 ml ja suolistoperäisille < 200 mpn/100 ml.

Vuonna 2025 on otettu 7.4.2025 KVVY:n toimesta vesinäytteet seuraavista pisteistä: Ojavesi YP Hämeenkyrön Käkisaari Pajulahdentie ja Ojavesi AP Hämeenkyrö Käkisaari Pajulahdentie. Pisteellä Ojavesi YP veden laatu on ollut seuraavanlainen: kokonaisfosfori 29 ug/l, kokonaistyyppi 780 ug/l, E.coli 0 MPN/100 ml ja suolistoperäiset enterokokit 2 pmy/100 ml. Pisteellä Ojavesi AP vedenlaatu on ollut seuraavanlainen: kokonaisfosfori 34 ug/l, kokonaistyyppi 750 ug/l, E.coli 0 MPN/100 ml ja suolistoperäiset enterokokit 1 pmy/100 ml. KVVY ei ole erikseen lausunut vuoden 2025 näytteenottopisteiden vedenlaadusta.

Mikäli vuoden 2025 vedenlaatua pisteillä Ojavesi YP ja Ojavesi AP verrataan vuoden 2024 vastaavien mittauspisteiden (Ojavesi AP Hämeenkyrö Käkisaari Pajulahdentie ja Ojavesi YP Hämeenkyrö Käkisaari Pajulahdentie) vedenlaatuun voidaan todeta seuraavaa: Ojavesi AP:ta ei voi verrata keskenään, koska vuonna 2024 oja oli kuiva. Ojavesi YP:n osalta havaitaan, että kokonaisfosforin määrä on noussut hieman vuodesta 2024, kokonaistypen määrä on kasvanut enemmän vuodesta 2024, suolistoperäisiä enterokokeja on havaittu, kun vuonna 2024 niitä ei havaittu. Tulosten perusteella voidaan silti sanoa, että vesinäytteet täyttävät yksittäiselle uimarantavesinäytteelle asetetut raja-arvot (STMa 354/2008). Fosforin pitoisuus on edelleen rehevien vesien tasolla ja typen pitoisuus on edelleen humusvesille

tyypillisellä tasolla. Vesinäytteitä tullaan ottamaan vielä parin vuoden ajan samasta näytepisteestä, jolloin voidaan verrata selkeämmin tuloksia keskenään ja havaitaan mikäli vedenlaatu edelleen huononee kyseisissä näytepisteissä.

KVY on toimittanut erikseen 21.6.2023 tiedoksi tulosten tulkinnasta seuraavaa tietoa: järvinäytteiden tuloksia tulkittaessa, jos bakteerimäärät nousevat muutamaa sataan, on syytä selvittää likaantumisen syy. Uimavesiasetuksen 177/2008 mukaisesti, jos suolistoperäisiä enterokokkeja on alle 200 pmy/dl ja E.colia alle 500 pmy/dl niin vesi voidaan luokitella erinomaisesti. Tyydyttävän laadun raja-arvot ovat vastaavasti 330 pmy/dl ja 900 pmy/dl. Erittäin rehevän vedenlaadun raja-arvoksi fosforissa on 50 ug/l, jolloin myös leväkukinta on todennäköisistä. Typen osalta luonnontilisten kirkkaiden vesien typpipitoisuus on 200-500 ug/l.

Pajulahti

Pajulahti kuuluu Mahnalanselkä - Kirkkojärvi alueeseen. Vesi.fi sivuston mukaan Mahnalanselkä - Kirkkojärvi alue pitää sisällään neljä järveä, joiden pinnankorkeuden ovat samalla korkeudella. Järviryppäeseen kuuluvat Hämeenkyrön taajaman eteläpuolella oleva Kirkkojärvi, Kallioistenselkä, Mahnalanselkä ja Jokisjärvi, joka on Nokian Siuron pohjoispuolella. Pajulahti on osa Mahnalanselkää.

Järviryppään ensimmäinen järvi on Kirkkojärvi, johon laskee Hämeenkyrön läpi virtaava Pappilanjoki. Järvellä on syvyyttä enimmillään 16 m. Kirkkojärvi laskee Laitilansalmen kautta Kallioistenselkään, jonka maksimisyvyys on 17,5 m. Kallioistenselkä kapenee Arostensalmeksi ja Purimonsalmeksi ennen laskemista Mahnalanselkään. Mahnalanselkä on järviryppään suurin vesistö, joka on myös syvin neljästä järvestä. Syvin kohta Mahnalanselällä on 25,5 m. Mahnalanjärvi laskee kapean Jokisjärven kautta Kuloveteen ja lopulta Kokemäenjokeen.

Kirkkojärven pinta-ala on 3,35 km², Kallioistenselän 3,09 km², Mahnalanselän 10,71 km² ja Jokisjärven 1,91 km². Yhteensä pinta-alaa kyseisellä vesistöalueella on 19,544 km² ja keskimuovius 4,81 m. Järvien pinnankorkeus on 60,6 m ja säännöstelyn aikana alimmillaan 60,31 m.

Mahnalanselän lähialueella on runsaasti peltoja, jotka kuormittavat vesistöä, joka näkyy vedenlaadun muutoksina. Järven vesi on ruskean väristä ja humuspitoista. Happamuustaso on normaali. Järvessä on levää ajoittain runsaastikin. Rehevyyden seurauksena järvessä esiintyy happivajetta alemmissa vesikerroksissa. Mahnalanselän veden laatu on arvioitu tyydyttäväksi, joskin ajoittain runsas bakteerien määrä voi heikentää vedenlaatua.

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, joten niitä ei julkaista kunnan verkkosivuilla.

Hallintosäännön 113 § mukaan elinympäristölautakunnan lupajaosto päättää ratkaisuvältaansa kuuluvat liitteessä mainitut erityislainsäädännön asiat ja luvat.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaosto hylkää vaatimukset, jotka koskevat hevostenpitotoiminnan lopettamisesta.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain 181 § koskee toiminnan keskeyttämistä. YSL 181 § 1 momentin mukaan "Jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle tai siitä uhkaa aiheutua välittömiä ja huomattavia haittavaikutuksia ympäristölle, valvontaviranomaisen on keskeytettävä toiminta siltä osin kuin se on välttämätöntä terveyden tai ympäristön suojelemiseksi, jos toiminnanharjoittaja ei itse ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin."

Ympäristönsuojelulain hallituksen esityksessä (HE 214/2013) on tarkennettu toiminnan keskeyttämistä koskevaa 181 §:ää. HE todetaan, että "ympäristön pilaantumisen tai terveyden vaara johtaisi keskeyttämiseen, jos odotettavissa oleva seuraus olisi välitön ja vakava. Ympäristölle aiheutuvien haittojen olisi oltava huomattavia, jotta keskeyttämiseen voitaisiin tämän säännöksen nojalla ryhtyä. Toiminnan lainvastaisuus ei olisi tämän pykälän soveltamisen edellytyksenä. Toiminnan keskeyttäminen on poikkeuksellinen toimenpide, joka voisi tulla kysymykseen vain harvoin. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti koko toimintaa ei voitaisi keskeyttää, jos keskeyttäminen olisi rajattavissa haittoja aiheuttavaan toiminnan osaan. Toisaalta viranomaisen ei tarvitsisi jäädä odottamaan toiminnanharjoittajan toimenpiteitä, jos terveyshaitta tai ympäristön pilaantumisen uhka olisi niin välitön ja vakava, että viivytys olisi yleisen edun vastainen."

Viitaten YSL 181 §:n ja HE 214/2013, ei YSL 181 § sovellu kyseessä olevaan toimintaan.

Asiassa saadun aikaisemman selvitykset sekä Vaasan hallinto-oikeuden uudelleenkäsitellynpalauttamisen jälkeen saadun selvityksen perusteella toiminnasta ei olla havaittu aiheutuvan sellaista ympäristöpilaantumista, että hevostenpitotoimintaa olisi sen perusteella syytä lakkauttaa.

Vaatimuksia oli perusteltu mm. hevostenpitotoiminnasta ja lannan keräämättömyydestä aiheutuvan vesistön pilaantumisella. KVVY:n toimesta tehtyjen vesistönäytteiden, jotka on suoritettu 2023, 2024 ja 2025 on havaittu, että mikrobipitoisuudet, jotka voivat indikoida ulosteperäisestä saastumisesta ovat olleet vuosittain matalat. Mikrobipitoisuuksien osalta ei ole syytä epäillä, että hevostenpitotoiminta kiinteistöllä Käkämäki aiheuttaa ulosteperäistä saastumista Pajulahden ojaan tai uimarannalle. Fosforipitoisuudet ovat vuosittain olleet rehevien vesien tasolla (20-50 ug/l). Typpipitoisuudet ovat tulosten mukaan vuosittain olleet humusvesille tyypillisellä tasolla (400-800 ug/l). Vesi.fi sivuston mukaan Mahnalanselän, johon Pajulahtikin kuuluu, vesi on luonnostaan humuspitoista, joten hevostenpitotoiminnasta ei otettujen näytteiden perusteella ole aiheutunut myöskään poikkeuksellista rehevöittävää kuormitusta. Pajulahden ja koko Mahnalanselän lähivaluma-alueella on vesi.fi sivuston mukaan runsaasti peltoja, jotka kuormittavat vesistöä. Hevostenpitotoiminta yksistään ei aiheuta merkittävää pistemäistä kuormituslähdeä Pajulahteen eikä vesinäytteiden tulosten perusteella hevostenpitotoimintaa ole perusteltua lakkauttaa. Hevosten ulkotarha sijaitsee lähimmästä vesistöstä eli Pajulahdesta noin 150 metrin etäisyydellä. Hevosten kesäkäytössä oleva laidunalue sijaitsee lähimmillään noin 60 metrin etäisyydellä Pajulahdesta. Ei ole todennäköistä, että ottaen huomioon 2 hevosta ja tarhojen etäisyyden lähimmästä vesistöstä, että hevostenpitotoiminta aiheuttaa merkittävää vaikutusta Pajulahteen.

Vaatimuksia on perusteltu lisäksi lannan keräämättömyydellä. Vaatimuksissa sekä vireillepanijoiden muissa yhteydenotoissa on toistuvasti tuotu esiin, että kiinteistöllä

Käkimäki tai kiinteistöllä Pajulahti ei olla kerätty lantoja koko neljän vuoden aikana, jona hevoset ovat olleet kiinteistöllä. Näitä väitteitä on perusteltu mm. sillä ettei kunnalla ole tietoa mihin hevosten lantaa on toimitettu sekä sillä, että kiinteistöllä ei aina ole selkeästi ollut paikkaa, johon lantaa on kerätty. Kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti on tehty tarkastuksia useaan otteeseen vuosina 2023, 2024 ja 2025 (tarkastuskertomukset 23.5.2022, 28.7.2022, 22.11.2022, 13.12.2022, 22.11.2023, 12.5.2025). Kahta tarkastusta (19.5.2022 ja 9.2.2023) lukuun ottamatta, ei ole havaittu merkkejä lannan keräämättömyydestä kiinteistöillä Käkimäki tai Pajulahti. Kiinteistöille on lisäksi vuosien aikana tehty valvontaeläinlääkärin toimesta 4 tarkastusta, joiden tarkastuskertomuksien perusteella ei olla havaittu puutteita hevostenpitotoiminnasta ja hevosten ulkoilualueet on todettu siisteiksi. Tarkastusten havaintojen perusteella ei voida tehdä johtopäätöstä, että lantaa ei olisi kerätty neljän vuoden aikana. Myöskään lannan keräämättömyyteen vedoten ei voida hevostenpitotoimintaa lakkauttaa. Lannan keräämisestä on pyydetty tietoa ja kirjanpitoa hevostenpitäjältä useasti vuosien 2023-2025 aikana. Lannan keräämiseen liittyen on vireillä oma hallintoasiansa ja lannan sijoittamispaikkaa tutkitaan erikseen.

Hevostenpitotoiminnan lakkauttamisen vaatimuksissa on myöskin todettu hevosten aiheuttavan haittaa mm. karpästen ja paarmojen, hajun ja äännähtelyjen vuoksi. Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 26/1920 17 § 1 momentti toteaa: Kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista. Saman pykälän 2 momentissa todetaan: Arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Kyseessä olevat kiinteistöt Käkimäki ja Pajulahti sijaitsevat taajama-alueen ulkopuolella haja-asutusalueella. Käkisaaren alueella on useita hevostiloja lähellä kyseessä olevaa kiinteistöä. Hevostenpitotoimintaa alueella voidaan pitää tavanomaisena ja haja-asutusalueelle kuuluvana toimintana. Vireillepanijoiden kiinteistön raja sijaitsee noin 90 m päässä tilalla pidettävien hevosten ympärivuotisesta ulkotarhasta. Vireillepanijoiden kiinteistön raja sijaitsee lähimmillään noin 10 metrin etäisyydellä hevosten laidunalueesta, joka on käytössä kesäaikaan. Hevosten aiheuttamat äänet ovat luonnollisia eläinten ääniä eikä niiden päästämien äännähdysten katsota olevan pitkäaikaisia tai kovaäänisiä. Kahden hevosen äännähdysten niille luonnollisessa ympäristössä haja-asutusalueella ei voida katsoa ylittävän kohtuuttoman rasituksen kynnystä. Hevoset ja niiden lanta houkuttelevat luonnollisesti karpäsiä ja paarmoja, mutta on mahdotonta sanoa, johtuuko vireillepanijoiden kiinteistöllä esiintyvät karpäset ja paarmat nimenomaan kyseessä olevan hevostenpitäjän hevosista. Karpästen ja paarmojen määriä ja esiintymistiheyttä ei ole tutkittu sen tarkemmin asian käsittelyn yhteydessä. On mahdollista, että hevosista voi tulla hajuhaittaa, mutta hajuhaitan katsotaan oleva tilapäistä ja lyhytaikaista rasitusta eikä kohtuuttoman rasituksen kynnyksen voi katsoa ylittävän.

Kun kaikkia vaatimuksen ympäristönsuojelullisia näkökulmia tarkastellaan yhdessä ei hevostenpitotoiminnasta katsota aiheutuvan sellaista ympäristönsuojelulain mukaista

ympäristön pilaantumisen vaaraa, että toimintaa olisi syytä lakkauttaa. Myöskään naapuruussuhdelain mukaisen kohtuuttoman rasituksen kynnyksen ei katsota ylittyvän eikä toimintaa ole syytä lakkauttaa naapuruussuhdelain perusteella.

Ympäristönsuojelulain 180 § antaa mahdollisuuden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Määräys ei voi koskea luvanvaraista, ilmoituksenvaraista eikä rekisteröitävää toimintaa. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys. Ottaen huomioon toiminnan luonne eli kahden hevosen pitäminen ja merkit siitä, ettei toiminta aiheuta ympäristön pilaantumista, ei yksittäisen määräyksen antamiselle ole tässä tapauksessa perusteita.

Yllä olevaan viitaten, ei tässä tapauksessa ole perusteita toiminnan välittömälle keskeyttämiselle tai yksittäisten määräysten antamiselle, joten vaatimus toiminnan lopettamisesta hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 180 §, 181 §

Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 214/2013)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Vireillepanijat, hevostenpitäjä

Tiedoksianto asianosaiselle

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa 10.9.2025

Sari Hietala-Karlsson, toimistopäällikkö

Hallintovalitus

§70

Hallintovalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla tai muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Virka-aika: 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksiantopäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan valittajalle toimittaa
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan, asiamiehen tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Valituskirjelmässä on mainittava myös allekirjoittajan ammatti, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero, jos valituskirjelmän allekirjoittaja on muu kuin valittaja.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja sen mukaan kuin hallintokäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valitusasiakirjat toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä tuomioistuinmaksulain 2 §:n (1455/2015) mukaisen oikeudenkäyntimaksun.